

AGRIA Bélapátfalva Takarékszövetkezet nyilvánosságra hozatali tájékoztató 2010

A 234/2007. (IX. 4.) Korm. Rendelet szabályozza a hitelintézetek nyilvánosságra hozatali követelményének teljesítését

A jelentés felépítése a kormányrendelet struktúráját követi.

Kockázatkezelési elvek, módszerek

(3) Az e rendeletben használt fogalmak meghatározását a Hpt. 2. számú melléklete, valamint a Hpt. 137/A. §-a (4) bekezdésének a)-c) pontja tartalmazza.

3. § (1) A hitelintézetnek a kockázati típusokra vonatkozóan nyilvánosságra kell hoznia a kockázatkezelési elveit, módszereit.

(2) A nyilvánosságra hozatalnak ki kell terjednie

a) a kockázatok kezelésére szolgáló stratégiákra és folyamatokra,

b) a kockázatok azonosítását, mérését, figyelemmel kísérését biztosító szervezeti egységek és funkciók leírására,

c) a kockázatmérési és jelentési rendszerek alkalmazási körére, és

d) a kockázatmérséklésre és a hitelkockázati fedezet alkalmazására vonatkozó szabályzatok fő elveire és pontjaira, valamint a kockázatmérséklésre és a hitelkockázati fedezeti eszközök hatékonyságának ellenőrzésére szolgáló stratégiákra és folyamatokra.

Válasz:

A Takarékszövetkezet kockázati stratégiája az integráció „Belső tőke megfelelés értékelési folyamatának szabályzatában” rögzítettek szerinti és az alábbi témakörökre terjed ki:

Kockázatvállalási politika :

1. A Takarékszövetkezet mindenkor úgy alakítja kockázatvállalását, kockázatkezelési és a belső tőke megfelelés értékelési folyamatát, hogy az ne veszélyeztesse a Takarékszövetkezet biztonságos működését és a Felügyelet ne korlátozhassa tevékenységét. A Takarékszövetkezet által meghatározott belső tőkeszükségletnek mindig megfelelő tőketöbbletet kell biztosítania a szabályozás által meghatározott minimális tőkekövetelmény felett (*Biztonságos működés elve*).

2. A Takarékszövetkezet úgy alakítja ki kockázatkezelési folyamatait, hogy elkerülje az érdekkonfliktusokat és az összeférhetlenségi helyzeteket. A kockázatkezelési módszerekért, a kockázatok mértékének behatárolásáért, figyeléséért és jelentéséért felelős személyek nem végezhetnek olyan tevékenységet, amelyek az érintett kockázatokat hordozó üzleti tevékenységgel vagy azt támogató tevékenységekkel összefüggnek. (*Összeférhetlenség elve*)

3. A Takarékszövetkezet a kockázatkezelési módszereinek és folyamatainak kialakításánál alkalmazza az intézményvédelmi rendszer központi szervei által rendelkezésére bocsátott szabályzatokat, együttműködik az intézményvédelmi rendszerrel a kockázatkezelési módszerek fejlesztésében, a kockázatok alakulásának figyelésében és a minimális tőkekövetelmény mértékének, valamint a belső tőkeszükséglet nagysága meghatározásának kialakításában, a belső tőkeszükséglet megfelelőségének ellenőrzésében (*Együttműködés elve*)

4. A Takarékszövetkezet kockázatokat a belső szabályokban meghatározott keretek között és mértékig vállal.

5. A Takarékszövetkezet minden lényeges kockázatát azonosítja, méri, figyeli és jelentést készít róluk. A számszerűsíthető kockázatokat limitekkel és a szükséges belső kontrollokkal

kezeli, a nem-számszerűsíthető kockázatoknál kontrollokat alkalmaz és a kockázatok alakulásáról rendszeres jelentést készít. *(Lényeges kockázatok kezelésének elve)*

6. A kockázatkezelési módszereknek és kontrolloknak, és a kockázatkezelés költségeinek arányban kell állni a kockázat mértékével, bonyolultságával. *(Költség-haszon elve)*

7. A Takarékszövetkezet nem folytat számára jogszabály által tiltott tevékenységet, nem vállal kockázatot jogszabályok által tiltott vagy jogszabályba ütköző tevékenységekkel, illetve olyan személyekkel kapcsolatban, akiknek rosszhiszemű magatartása a Takarékszövetkezet vagy más az integrációban résztvevő tag számára veszteséget okozott. *(Tiltott tevékenységek elve)*

8. A Takarékszövetkezet nem vállal olyan kockázatot, amelynek révén várható, hogy a tőkemegfelelési mutató a kockázati étvágnál meghatározott minimális szint alá csökken.

Kockázatkezelési célok :

Általános kockázatkezelési célok

A Takarékszövetkezet, mint kisintézmény a belső tőkemegfelelés értékelési folyamatában a tőkeszükségletet a legegyszerűbb módszerekkel határozza meg.

Kockázatkezelési és kockázati kontroll folyamatait, rendszereit a Takarékszövetkezet olyan irányban törekszik fejleszteni, hogy azok felépítése, alapelvei ne ütközzenek a fejlettebb módszerekkel szemben támasztott szabályozási követelményeknek.

A Takarékszövetkezet elsősorban olyan kockázatokot vállal, amelyeknél helyismerete, az ügyfélhez való közelsége és/vagy a sztenderdizált termékkínálat előnyt jelentenek a kockázatok megítélésénél.

A Takarékszövetkezet lényeges kockázatainak alakulását folyamatosan figyeli, folyamatosan gyűjti és elemzi az egyes kockázati típusok mértékének jelzésére vonatkozó adatokat, és a limittel kezelt kockázatok esetében 80%-os, illetve 90%-os limitterhelésnél jelzést küld a Szervezeti és Működési Szabályzatban meghatározott személyeknek és/vagy szervezeti egységeknek, üzleti területeknek annak érdekében, hogy biztosítsák a limitek betartását.

A Takarékszövetkezet a lényeges kockázataira vonatkozóan negyedévente jelentést készít az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság számára.

A Takarékszövetkezet az Igazgatóságnak és a Felügyelő Bizottságnak szóló kockázati jelentéseit úgy alakítja ki, hogy azok tartalmazzák a PSZÁF-nak, illetve az OTIVÁ-nak küldött kockázati jelentések fő adatait, tükrözzék a felügyeleti, illetve OTIVA adatszolgáltatás struktúráját.

A szervezet kockázat-tudatosságának erősítése

A Takarékszövetkezet törekszik a kockázati árazás kialakítására és alkalmazására

A Takarékszövetkezet törekszik a hozam-vezérelt kockázati politika működtetésére.

Hitelkockázatkezelési célok

Fedezetek értékének és fő jellemzőinek kellő gyakorisággal történő felülvizsgálata, a felülvizsgálati eredmények megfelelő nyilvántartása

Az integrációs szintű lakossági termékek közös scoring rendszerének fejlesztése, illetve tovább fejlesztése

A hitelmonitoring rendszer fejlesztése, a problémás ügyek minél korábban történő felismerése

A problémás hitelek részarányának csökkentése

Partnerkockázatkezelési célok

A Takarékszövetkezet a stratégiai tervben kijelölt időtávon nem kíván a Pkr. szerinti partnerkockázatot jelentő ügyleteket kötni.

Devizaárfolyam kockázatkezelési célok

A Takarékszövetkezet a valutával, devizával kapcsolatos tevékenysége során és a deviza- vagy valutaárfolyamhoz kötött forint szerződéseinek tekintetében devizaárfolyam kockázatát úgy kezeli, hogy a deviza nyitott pozícióból származó, a Kkr. szerinti tőkekövetelménye ne haladja meg a szavatoló tőke 5%-át.

Kamatkockázat kezelési célok

Ne keletkezzen olyan helyzet, hogy a Felügyeletnek a kamatpozíció mértéke miatt a Hpt. 152/A §-a alapján intézkedéseket kelljen foganatosítania.

A Takarékszövetkezet a rögzített kamatozás mellett köthető ügyletek futamidejét 10 évben korlátozza.

Működési kockázat kezelési célok

Működési kockázati veszteség-események gyűjtése, elemzése, működési kockázati és kitettségi mutatók monitoringja, működési kockázatok mérséklése hatékonyabb folyamatszabályozással.

Fokozott figyelem a csalási kockázat elleni védekezésre, összetett, bonyolult ügyleteknél kellő tapasztalattal rendelkező szakértők bevonása

Koncentrációs kockázatkezelési célok

A túlzott koncentrációk csökkentése, koncentrációs limitrendszerek kialakítása, illetve tovább fejlesztése, a koncentrációs kockázati jelentések kialakítása, és rendszeres jelentések elkészítése.

Likviditás kockázatkezelési célok

A lejáratú összhang javítása, az éven túli aktív ügyletek, ügyletcsoportok esetében 25 év maximális futamidő meghatározása, a túlzott betétes koncentráció szoros figyelése.

Kockázati étvág, kockázatvállalási hajlandóság :

A takarékszövetkezet kockázati étvágát, kockázatvállalási hajlandóságát a takarékszövetkezet számára lényeges kockázatokat illetően az alábbi táblázat mutatja.

KOCKÁZAT TÍPUSA	KOCKÁZATI ÉTVÁGY, KOCKÁZATVÁLLALÁSI HAJLANDÓSÁG MÉRTÉKE	INDOKLÁS
Hitelezési kockázat – ügylétkockázat	Közepes	Több kockázat vállalása a pénzügyi céloknak megfelelő jövedelmezőség mellett
Hitelezési kockázat – partnerkockázat	Alacsony	Partnerkockázatot hordozó ügyletek alapvetően az MTB-vel, az integráció központi bankjával
Hitelezési kockázat – elszámolási kockázat	Alacsony	A Takarékszövetkezet elszámolásait az MTB-n keresztül bonyolítja.
Hitelezési kockázat – koncentrációs kockázatok	Nagy	A Takarékszövetkezet méretei, ügyfélköre miatt az egy ügyféllel / ügyfél- csoporttal szembeni kitettségekre a jogszabályi limitekhez közeli értéket alkalmaz.
Devizaárfolyam kockázat	Alacsony	Fedezett devizapozíciók vállalása, minimális mértékű nyitott pozíciók

Nem-kereskedési könyvi kamatkockázat	Mérsékelt	Betétgyűjtés és hitelek kihelyezése alapvetően mozgó kamatozás mellett, fix kamatozású eszközök főként a likviditási céllal tartott értékpapírok között
Működési kockázat	Alacsony	Zéró kockázattűrés a megfelelési kockázatokra. Alacsony kockázattűrés
Likviditási kockázat	Mérsékelt	A Takarékszövetkezet hosszúlejáratú kihelyezéseinek a növelését tervezi, a növekvő lejáratú transzformációból adódó kockázatot az integrációhoz tartozás mérsékeli.
Stratégia kockázat	Mérsékelt	Évente meghatározott tartalékok

Kockázati szerkezet:

A szabályozási tőkekövetelmény méréséhez alkalmazott módszerek:

Hitelezési kockázat – sztenderd módszer

Hitelkockázat mérséklés – pénzügyi biztosítékoknál: egyszerű módszer, garanciák, készfizető kezessége esetében sztenderd módszer

Partnerkockázati kitétségek: eredeti kockázat módszere (vagy piaci árazás módszere)

Devizaárfolyam kockázat – sztenderd módszer

Működési kockázat – alapmutató módszer

A tőketervezés és a belső tőkeszükséglet meghatározása, a belső tőkemegfelelés számítása

A tőketervezés célja, hogy mindenkor biztosítsa a takarékszövetkezetnél a ténylegesen vállalt kockázatoknak megfelelő tőke szintet, és járuljon hozzá a kiegyensúlyozott, stabil növekedéshez is.

A tőketervezés magában foglalja a következőket:

- a szavatoló tőke és belső tőke elemeinek meghatározása és az elemek figyelembe vehetősége, és a rendelkezésre álló tőke számszerűsítése negyedéves bontásban
- a minimális tőkekövetelmény kiszámítása figyelembe véve a Felügyelet által megkövetelt tőketöbbletet
- belső tőkeszükséglet számítása
- a lényeges kockázati típusok belső tőkeszükségletének meghatározása a különböző kockázati típusok belső tőkeszükséglete alapján
- a limiten belüli kockázatok és a nem-számszerűsíthető kockázatok fedezéséhez szükséges tőketöbblet meghatározása
- a szabályozás által előírt tőkekövetelmény és a belső tőkeszükséglet összehasonlítása
- a rendelkezésre álló tőke összehasonlítása a belső tőkeszükséglettel és a szabályozás által előírt tőkekövetelménnyel

A belső tőkeszükséglet változásának figyelése :

A Takarékszövetkezet legalább negyedéves gyakorisággal közvetlenül a felügyeleti adatszolgáltatás küldését követően meghatározza a szabályozási, valamint a belső tőkemegfelelését, az alábbiak figyelembe vételével:

- Havonta kell számolni a szavatoló tőkét és a minimális szavatoló tőke követelményt, a hitelezési kockázatoknál kitettségi osztály bontásban;
- Havonta kell számolni a számszerűsített kockázatok belső tőkeszükségletét a tőkepuffer nélkül, hitelezési kockázatoknál kitettségi osztály bontásban;
- Negyedévente kell elvégezni a tőkepuffer mértékének felülvizsgálatához a kockázatok stressz-tesztjét minden kockázati típusra
- Évente kell elvégezni a tőkepuffer mértékének meghatározásához az önértékelést.

A belső tőkeszükséglet alakulásával kapcsolatos belső jelentésekre vonatkozó követelmények

A Takarékszövetkezet a szabályozói és belső tőkemegfelelésről negyedévente készít jelentést az Igazgatóságnak és a Felügyelő Bizottságnak.

A kockázatkezelés szervezeti felépítése

A Takarékszövetkezetben a kockázati típusokra vonatkozó információk összefogásáért és a tőketervezésért a főkönyvelő a felelős.

A Takarékszövetkezet együttműködik az OTIVÁ-val az alábbi területeken:

- Módszerek fejlesztése, módszertani kérdések
- Elemzések, dokumentumok tartalmi elemeinek kialakítása
- Belső, valamint az OTIVÁ-nak szóló jelentések tartalmi és formai követelményeinek kialakítása
- Adatgyűjtés, adatszolgáltatás, adatminőség ellenőrzés

Belső szabályzatokkal kapcsolatos sztemderdek kialakítása

Szavatoló tőkével kapcsolatos információk

5. § A hitelintézetnek a szavatoló tőkéjével összefüggésben nyilvánosságra kell hoznia

- a) az alapvető, a járulékos és a kiegészítő tőkéjének összegét,
- b) az alapvető tőkéje pozitív és negatív összetevőit,
- c) a járulékos tőkéje pozitív és negatív összetevőit,
- d) a Hpt. 5. számú melléklet 13. pontja szerinti korlátozások figyelembevételével meghatározott alapvető és járulékos tőkéjét, valamint a Hpt. 5. számú melléklet 14. pontjának c) alpontjában meghatározott levonandó értéket, valamint
- e) a Hpt. 5. számú melléklet 17. pontja szerinti értéket.

Válasz:

A felügyeleti jelentés auditált adatai

A CAA hitelintézetek szavatoló tőke számítása (CA) tábla sorai: (Mft)

a)

CAA11	ALAPVETŐ TŐKE	473,048
CAA12	JÁRULÉKOS TŐKE	0

b) Alapvető tőke pozitív elemei

CAA111	ALAPVETŐ TŐKEKÉNT ELISMERT TŐKEELEMEL	15,452
CAA1111	Befizetett jegyzett tőke	14,736
CAA1112	(-) Visszavásárolt saját részvények névértéke	0

CAA1113	Tőketartalék	0,716
CAA112	ALAPVETŐ TŐKEKÉNT ELISMERT TARTALÉKOK	439,035
CAA113	ÁLTALÁNOS KOCKÁZATI CÉLTARTALÉK a kockázattal súlyozott kitettség értékek összegének 1,25 %-áig	19,440
CAA114	ALAPVETŐ KÖLCSÖNTŐKE teljes összege	0

Alapvető tőke negatív elemei

CAA115	(-) EGYÉB LEVONÁSOK AZ ALAPVETŐ TÖKÉBŐL	-0,879
--------	---	--------

c) Járulékos tőke pozitív elemei

CAA1211	Alapvető kölcsöntőkéből a járulékos tőkebe beszámítható rész	0
CAA1213	Értékelési tartalékok	0
CAA1218	Járulékos kölcsöntőke	0
CAA1223	Lejáráttal rendelkező alárendelt kölcsöntőke	0

Járulékos tőke negatív elemei

CAA1225	(-) Lejáráttal rendelkező alárendelt kölcsöntőke és osztalék-elsőbbbségi, a nyereséges évben az elmúlt év(ek) elmaradt hozamkifizetésére feljogosító, jegyzett és befizetett részvények összegének	0
CAA123	(-) Járulékos tőke limit feletti része	0

d)

CAA13	(-) LEVONÁSOK AZ ALAPVETŐ TÖKÉBŐL ÉS A JÁRULÉKOS TÖKÉBŐL	0
CAA13001	Ebből:(-) Levonások az alapvető tőkéből	0
CAA13002	Ebből:(-) Levonások a járulékos tőkéből	0

e)

CAA1510	KOCKÁZATOK FEDEZÉSÉRE FIGYELEMBE VEHETŐ, LEVONÁSOK UTÁNI ÖSSZES ALAPVETŐ ÉS JÁRULÉKOS TŐKE	473,048
---------	--	---------

A hitelintézet tőkemegfelelése

6. § A hitelintézetnek nyilvánosságra kell hoznia

a) a belső tőkemegfelelés értékelési folyamatára vonatkozó elveit és stratégiáját, valamint

b) a kitettségi osztályaira vonatkozóan a Hpt. 76. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerinti kockázati kategóriák tőkekövetelményét, kitettségi osztályonkénti bontásban.

Válasz:

a) a belső tőkemegfelelés értékelési folyamatára vonatkozó elvei és stratégiája:

A Hpt. 76/K §-a (2) szerint belső tőkemegfelelés értékelési folyamatnak arányosnak kell lenni a hitelintézet tevékenysége jellegével, nagyságrendjével és összetettségével.

A Takarékszövetkezet a Hpt. 13/C §-ában, 76/K §-ában és a 145/A §-ában szereplő arányosság elvének alkalmazása szempontjából kis intézménynek minősíti magát, mert

- nem végez bonyolult tevékenységet, termékei és szolgáltatásai a betétgyűjtési, hitelezési és pénzforgalmi szolgáltatásokhoz kapcsolódnak, származtatott ügyleteket csak fedezeti céllal alkalmaz
- termékeit és szolgáltatásait alapvetően Magyarországon nyújtja, nem végez jelentős határon átnyúló szolgáltatást

- viszonylag kis piaci részesedéssel rendelkeznek,
- a Hpt. 76. § (1) bekezdésében meghatározott hitelezési, partner-, különböző típusú piaci és működési kockázatok minimális tőkekövetelményének számításához nem alkalmaz a Felügyelet által jóváhagyott, a vonatkozó külön kormányrendeletekben meghatározott fejlett módszereket.

b) kockázati kategóriák tőkekövetelményét, kitettségi osztályonkénti bontásban:

Felügyeleti jelentés auditált adatai CAB tábla sorai
(Mft)

CAB21111	SA módszer tőkekövetelménye kitettségi osztályok szerint (értékpapírosított pozíció nélkül)	138,571
CAB2111101	Központi kormányok és központi bankok	0
CAB2111102	Regionális kormányok vagy helyi önkormányzatok	3,481
CAB2111103	Közszektorbeli intézmények	3,682
CAB2111104	Multilaterális fejlesztési bankok	0
CAB2111105	Nemzetközi szervezetek	0
CAB2111106	Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	12,725
CAB2111107	Vállalkozások	24,130
CAB21111071	ebből: rövid lejáratú követelések	0
CAB2111108	Lakosság	31,064
CAB2111109	Ingatlannal fedezett követelések	30,500
CAB2111110	Késedelmes tételek	14,316
CAB2111112	Fedezett kötvények	0
CAB2111114	Kollektív befektetési értékpapírok	0
CAB2111115	Egyéb tételek	18,673

7. § (1) A hitelintézetnek a hitelezési és a felhígulási kockázatára vonatkozóan nyilvánosságra kell hoznia

a) a késelemnek és a hitelminőség-romlásnak a belső szabályzatában való megközelítését,

Válasz:

a) a késelemnek és a hitelminőség-romlásnak a belső szabályzatában való megközelítése:

A hitelezési kockázat minimális szabályozási tőkekövetelménye megállapításának szabályában foglaltak, illetve a **Belső tőkemegfelelés értékelési folyamatról szóló integrációs szabályzat Hitelezési kockázat pontja tartalmazza**

b) az értékvesztések elszámolása és visszaírása, a céltartalékok képzése és felhasználása meghatározására szolgáló megközelítéseket és módszereket,

Válasz:

b) az értékvesztések elszámolása és visszaírása, a céltartalékok képzése és felhasználása meghatározására szolgáló megközelítések és módszerek:

A céltartalékképzés és értékvesztés elszámolás során a takarékszövetkezet a 2000.évi C.sz. törvény valamint " A hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások éves beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól" szóló 250/2000 (XII.24.) Kormányrendelet alapján jár el.

2001 január 1-ét követően a takarékszövetkezet a forgatási és befektetési célú értékpapírok és a vagyoni érdekeltségek után értékvesztést számol el, amennyiben a minősítés időpontjában a befektetés könyv szerinti értéke és piaci értéke között tartós és jelentős összegű különbség mutatkozik, azaz veszteség keletkezése valószínűsíthető.

Az ügyfélkövetelések esetében a takarékszövetkezet értékvesztést számol el, amennyiben a követelés könyv szerinti értéke és várhatóan megtérülő értéke között a minősítés időpontjában veszteségjellegű különbség mutatkozik.

A takarékszövetkezet a Számviteli törvény és a 250/2000 Korm.rendelet értelmében értékvesztést számol el az átvett eszközök, a készletek és egyéb követelések után.

A takarékszövetkezet a mérlegen kívüli kötelezettségek esetében a várható veszteségek fedezetére céltartalékot képez. Ugyancsak céltartalékot képez a nyugdíjra és végkielégítésre valamint a számviteli törvényben meghatározott várható kötelezettségek és költségek fedezetére.

1) Az értékvesztés mértékének meghatározásánál alapvetően a követelés, befektetés, átvett eszköz várható megtérülését kell figyelembe venni. A várható megtérülés meghatározása során a takarékszövetkezet az alábbi szempontokat veszi figyelembe:

- a veszteség keletkezésének valószínűsége és nagysága
- a megtérülés valószínűsége
- az eszköz minősítési kategóriája
- a befolyó pénzbevételekre vonatkozó számviteli előírásokra

Ha a minősítés során az adott eszköz könyv szerinti értéke magasabb a várható megtérülésnél, illetve az adott eszköz piaci értékénél, úgy a takarékszövetkezet értékvesztést számol el.

Befektetési és forgatási célú értékpapírok esetén a várható piaci érték meghatározásakor a takarékszövetkezet a kibocsátó tartós piaci megítélését, ennek tendenciáját, a befektetés tőzsdéi vagy tőzsdén kívüli árfolyamát, a jegyzett tőke/saját tőke arányát annak tendenciáját, illetve azt veszi figyelembe, hogy lejáratkor, beváltáskor a kibocsátó várhatóan megfizeti-e és milyen értékben az értékpapír névértékét.

Ügyfélkövetelések esetében a takarékszövetkezet a bruttó könyv szerinti érték és a várható megtérülés arányát veszi figyelembe. Amennyiben a kettő arányában a minősítés időpontjában veszteségjellegű különbség mutatkozik, úgy értékvesztést számol el.

Az ügyfélkövetelések várható megtérülésének megítélése során a várható veszteség megállapításakor - figyelembe kell venni, hogy az ügyféllel szembeni követelések állami garanciával, I.osztályú hitelintézet készfizető kezességével, I.o.bankgaranciával, készpénzfedezettel (pl. óvadék) biztosított-e. Ez esetben az előbbieket figyelembevételével számított tényleges veszteség alapján kell az értékvesztés összegét meghatározni. Állami garanciavállalás esetén a biztosítékkal fedezett követelés értékét meg kell osztani a garanciát vállaló szervezet és a takarékszövetkezet között, s ennek alapján kell a takarékszövetkezetre háruló várható veszteséget kiszámítani.

2.) A takarékszövetkezet az elszámolandó értékvesztés nagyságát az egyszerűsített minősítés hatálya alá tartozó tételek esetében az alábbi mértékek alapján határozza meg, a bruttó könyv szerinti érték %-ban

Külön figyelendő	10 %
Átlag alatti	20 %
Kétes	50 %
Rossz	100 %

3.) Az egyedileg minősített eszköztételek esetében minősítési kategóriánként az egyedileg elszámolt értékvesztést úgy határozza meg a takarékszövetkezet, hogy az értékvesztés állománya és az eszköz bruttó könyv szerinti ill. bekerülési értékének hányadosa az alábbi sávokba essen:

Külön figyelendő	legfeljebb 10 %
Átlag alatti	10 % felett, de legfeljebb 30 %
Kétes	30 % felett, de legfeljebb 70 %
Rossz	70 % felett

A külön figyelendő kategória esetében a takarékszövetkezet a 1-10 % sávon belül alacsonyabb kulcsot alkalmaz az alapvetően prudenciális szempontból ebbe a kategóriába sorolt követelések esetében (pl. nagykockázat) és magasabb kulcsokat az ennél várhatóan nagyobb potenciális kockázatot jelentő ügyletek esetében (átütemezett, prolongált hitelek). Ez előbbiek esetében a külön figyelendő kategóriába sorolt tételek esetében 1-5 %-ig terjedő értékvesztést, míg a másik csoport esetében 5 és 10 % közötti értékvesztést számol el.

4.) Amennyiben a minősítés során az ügyfélkövetelés várható megtérülése magasabb a könyv szerinti értéknél, azaz a minősítési kategória javul, úgy az értékvesztés visszairásával a könyvszerinti értéket növelni kell, de maximum a bekerülési érték erejéig. Az értékvesztés visszairásánál a várható megtérülés változását írásban dokumentálni kell, s ezt a hiteldossziéhoz kell csatolni.

A befektetési és forgatási célú értékpapírok esetében ha a minősítéskori piaci érték jelentősen és tartósan magasabb az értékpapír könyv szerinti értékénél, úgy az értékvesztés visszairásával növeli a takarékszövetkezet a könyv szerinti értéket, de maximum a beszerzési ár illetve a névérték erejéig.

5.) A számviteli törvény alapján a takarékszövetkezet mérlegkészítéskor értékvesztést számolhat el a vásárolt készletekre, ha a készlet bekerülési illetve könyv szerinti értéke lényegesen magasabb mérlegkészítéskor ismert piaci értékénél. Ugyancsak értékvesztést kell elszámolni, azaz csökkenteni kell a készlet bekerülési illetve könyv szerinti értékét, ha mérlegkészítéskor a készlet a vonatkozó előírásoknak (szabvány, szakmai előírás) nem felel meg, eredeti rendeltetésének megfelelően nem használható, megrongálódott, ha felhasználása kétségesé vált, illetve ha készlet feleslegesnek bizonyult.

6.) A kamatkövetelések után 1996. január 1-jét megelőzően képzett céltartalékok összegét 2001.január 1-ét követően meg kell szüntetni, az egyéb bevételekkel szemben, és a teljes összeg után értékvesztést kell elszámolni az egyéb bevételeket csökkentő tételként, amit az ügyfél követelések között kell nyilvántartani, és a kiegészítő mellékletben bemutatni.

7.) A halasztott kamatfizetéses lakáscélú hitelek valamint a tandíjhitelek mérlegkészítés időpontjáig meg nem fizetett kamatának megfelelő összegben a takarékszövetkezet céltartalékot képez, amit az eszközökön belül mint kamatkövetelés utáni céltartalékot tart nyilván. Az ilyen címen képzett céltartalék összegét csak akkor szabad felhasználni, ha a halasztott kamatfizetéses lakáscélú hitelek illetve a tandíj hitelek üzleti évre járó, a mérlegkészítés időpontjáig esedékes kamata meghaladja az üzleti évben ilyen címen elszámolt kamatok összegét.

8.) Függő kötelezettségek és a jövőbeni kötelezettségek után képzett kockázati céltartalékként kell elszámolni - a mérlegen kívüli tételek közé tartozó - függő kötelezettségek és jövőbeni kötelezettségek minősítése alapján képzett kockázati céltartalék összegét.

Az egyedi minősítés hatálya alá tartozó függő és jövőbeni kötelezettségek esetében az egyedileg meghatározott céltartalék képzést úgy kell meghatározni, hogy a megképzett céltartalék állománya és a mérlegen kívüli tétel nyilvántartási értékének hányadosa az alábbi sávokon belül legyen:

Külön figyelendő:	legfeljebb 10 %
Átlag alatti	10 % felett, de legfeljebb 30 %
Kétes	30 % felett, de legfeljebb 70 %
Rossz	70 % felett

8.) Ha az évközi minősítés során a kockázati céltartalék állománya meghaladja a minősítés szerint szükséges szintet, akkor a céltartalék többletet fel kell szabadítani. A függő és jövőbeni kötelezettség megszűnésekor illetve az abból adódó veszteség realizálásakor a kockázati céltartalékot fel kell használni.

9.) A számviteli törvény alapján a takarékszövetkezet a várható kötelezettségek fedezetére céltartalékot képez. Ide értendő a végkielégítés és nyugdíj, nem pénzügyi garanciális kötelezettségek, valamint a várható, jelentős és időszakonként ismétlődő jövőbeni költségek (fenntartási, átszervezési költségek). Ezeket a céltartalékokat a takarékszövetkezet a források között tartja nyilván.

10.) Eszközadásnál, valódi vagy nem valódi penziós ügylet esetében a visszakereseti jog miatt fennálló függő kötelezettségre – legfeljebb az eladási ár mértékéig - céltartalékot kell képezni. Ha az eszközértékesítéshez a takarékszövetkezet kockázatot is vállal halasztott fizetés formájában, akkor a minősítés során együttesen kell figyelembe venni az eladott eszköz megtérülésének valószínűségét, és a takarékszövetkezeti kockázatvállalásból adódó veszteség valószínűségét és mértékét, s veszteség esetén értékvesztést kell elszámolnia.

Ha az ügylethez halasztott fizetés is kapcsolódik, és a halasztott fizetés miatt értékvesztés elszámolására kerül sor, akkor a halasztott fizetésből származó követelésre elszámolt értékvesztés és a visszavásárlási kötelezettségre képzett céltartalék összege nem haladhatja meg az eredeti követelés száz százalékát.

c) a számviteli beszámítások utáni kitettség értékek hitelezésikockázat-mérséklés figyelembevétele előtti összegét és a kitettség értékek átlagos értékét kitettségi osztályonkénti bontásban,

Válasz:

c) a számviteli beszámítások utáni kitettség értékek hitelezésikockázat-mérséklés figyelembevétele előtti összegét és a kitettség értékek átlagos értékét kitettségi osztályonkénti bontásban

COREP táblák kitettségi osztályonként 1a oszlop összes kitettség értéke(1a1), és db szám, továbbá ezen érték átlaga szintén kitettségi osztályonként.
(eFt)

PSZÁF kód	Kitettség eredeti értéke hitelegnértékességi tényező (CCF) nélkül	Kockázattal súlyozott kitettség érték	TŐKEKÖVETELMÉNY	DARAB	Kock.súly kitettség átlag(Ft)	Tőkekövetelmény átlag(Ft)
Összesen CS0	6 080 430	1 732 132	138 571	3 926	441 195	35 296
1CSKözponti kormánnyal és központi bankkal szembeni kitettségek (CRSA)	1 805 323	0	0	1	0	0
2CS helyi önkormányzatokkal szembeni kitettségek (CRSA)	14 025	43 511	3 481	59	737 475	59 000
3CSKözszektorbeli intézménnyel szembeni kitettségek (CRSA)	51 644	46 019	3 682	7	6 574 143	526 000
6CSHitelintézzettel szembeni kitettségek (CRSA)	1 020 394	159 059	12 725	6	26 509 833	2 120 833
7CSVállalkozással szembeni kitettségek (CRSA)	777 492	301 635	24 130	99	3 046 818	243 737
8CSLakossággal szembeni kitettségek (CRSA)	622 513	388 298	31 064	2 657	146 142	11 691
9CSIngatlannal fedezett kitettségek (CRSA)	1 108 235	381 253	30 500	297	1 283 680	102 694
10Késedelmes tételek (CRSA)	377 772	178 947	14 316	671	266 687	21 335
15CSEgyéb tételek (CRSA)	303 032	233 410	18 673	129	1 809 380	144 752

d) a kitettségek földrajzi - legalább országonkénti - megoszlását kitettségi osztályonként,

Válasz:

d) a kitettségek földrajzi - legalább országonkénti - megoszlása kitettségi osztályonként :
Nincs határon átnyúló tevékenység.

e) a kitettségek gazdasági ágazatbeli vagy ügyfélkategória szerinti megoszlását kitettségi osztályonként,

Válasz:

e) a kitettségek gazdasági ágazatbeli vagy ügyfélkategória szerinti megoszlását kitettségi osztályonként :

A kitettségi osztályok MNB ágazati besorolása (eFt):

Ágazat	Kitettség	Tőkekövetelmény
Mezőgazd., Vadgazd., Erdőgazd.	146 127	6 029
Bányászat	8 805	453
Feldolgozó ipar	170 011	7 966
Vill.energia-,Gáz-,Gőz-,Vízell.	13 037	490
Építőipar	153 404	4 493
Kereskedelem, Járműjavítás	362 550	13 893
Szálláshely-szolg., Vendéglátás	132 859	5 327
Száll.,Raktározás,Posta,Távközl.	69 728	2 222
Pénzügyi tevékenység	1 068 497	14 012
Ingyatlanügyl.,Gazdasági szolg.	151 978	5 848
Közig.,Védelem,Köt.társ.bizt.	14 025	224
Oktatás	802	26
Egészségügyi,Szoc.ellátás	28 053	906
Egyéb közösségi,személyi szolg.	40 550	701
Ismeretlen ágazat	1 302 990	57 409
Egyéb	2 417 014	18 572
Összesen:	6 080 430	138 571

f) a kitettségek hátralevő futamidő szerinti csoportosítását kitettségi osztályonként,

Válasz:

Kitettségi osztályok éven belüli, 1-5 év, 5 éven túli csoportosításban

Kitettség,tőkekövetelmény megoszlása (eFt)	Nettó kitettség	Tőkekövetelmény
Lejárt	3 222	193
1 éven belüli	184 493	8 192
1-5 év közötti	313 888	17 955
5 éven túli	78 710	4 723
LAKOSSÁG	580 313	31 063
Lejárt	241	19
1 éven belüli	286 677	14 363
1-5 év közötti	138 143	7 540
5 éven túli	27 598	2 208
VÁLLALKOZÁS	452 659	24 130

1 éven belüli	187 510	2 699
1-5 év közötti	33 032	502
5 éven túli	17 522	280
REGIONÁLIS KORMÁNY, HELYI ÖNKORMÁNYZAT	238 064	3 481
Lejárt	11 250	450
1 éven belüli	40 394	3 231
KÖZSEKTORBELI INTÉZMÉNY	51 644	3 681
Lejárt	0	0
1 éven belüli	1 020 394	12 725
5 éven túli	27 500	103
HITELINTÉZET, BEFEKTETÉSI VÁLLALKOZÁS	1 047 894	12 828
Lejárt	5	0
1 éven belüli	925 999	18 572
1-5 év közötti	1 499 046	0
5 éven túli	25 506	0
EGYÉB TÉTEL	2 450 556	18 572
Lejárt	17 379	1 506
1 éven belüli	9 867	800
1-5 év közötti	51 038	3 957
5 éven túli	104 610	8 053
KÉSEDELMES TÉTEL	182 894	14 316
Lejárt	5 000	140
1 éven belüli	110 643	2 141
1-5 év közötti	392 009	11 538
5 éven túli	568 754	16 681
INGATLANNAL FEDEZETT KITETTSÉG	1 076 406	30 500
Összesen:	6 080 430	138 571

g) gazdasági ágazatbeli vagy ügyfélkategória szerinti megoszlásban összesítve

Válasz:

Kitettség,tőkekövetelmény megoszlása

(eFt)	Nettó kitettség	Tőkekövetelmény
1- kategória	294 663	16 136
2- kategória	158 826	8 316
3-kategória	73 002	4 059
4-kategória	53 822	2 552
LAKOSSÁG	580 313	31 063
1- kategória	40 605	1 847
2- kategória	133 441	6 811
3-kategória	158 117	7 440
4-kategória	120 496	8 032
VÁLLALKOZÁS	452 659	24 130
1- kategória	6 085	74
2- kategória	43 949	624
3-kategória	84 754	1 241
4-kategória	103 276	1 542
REGIONÁLIS KORMÁNY, HELYI	238 064	3 481

ÖNKORMÁNYZAT		
1- kategória	39 887	3 190
2- kategória	507	41
3-kategória	11 250	450
KÖZSEKTORBELI INTÉZMÉNY		
1- kategória	1 047 894	12 828
HITELINTÉZET, BEFEKTETÉSI VÁLLALKOZÁS		
1- kategória	2 449 514	18 572
2- kategória	674	0
3-kategória	296	0
4-kategória	72	0
EGYÉB TÉTEL		
1- kategória	89 070	6 547
2- kategória	28 725	2 349
3-kategória	32 833	2 780
4-kategória	32 266	2 640
5-kategória	0	0
KÉSEDELMES TÉTEL		
1- kategória	423 868	12 162
2- kategória	301 685	8 163
3-kategória	160 517	4 878
4-kategória	190 336	5 297
INGATLANNAL FEDEZETT KITETTSÉG		
Összesen:	6 080 430	138 571

1. a késedelmes tételt és a hitelminőség-romlást szenvedett kitettséget,

A 10 CS táblába került tételek összege ügyfélkategória szerinti megbontásban.

Ügyfélmin.kategória	Nettó kitettség	Tőkekövetelmény
1- kategória	89 071	6 547
2- kategória	28 725	2 349
3-kategória	32 833	2 780
4-kategória	32 266	2 640
5-kategória	0	0
Összesen	182 895	14 316

Ágazati megbontásban:

Ágazat	Kitettség	Tőkekövetelmény
Mezőgazd., Vadgazd., Erdőgazd.	17	2
Feldolgozó ipar	28 084	2 249
Építőipar	369	44
Kereskedelem, Járműjavítás	14 557	1 279
Szálláshely-szolg., Vendéglátás	101	11
Száll.,Raktározás,Posta,Távközl.	4 059	387
Pénzügyi tevékenység	6	0
Ingatlanügl.,Gazdasági szolg.	10 688	880
Oktatás	5	1
Egyéb közösségi,személyi szolg.	14	1
Ismeretlen ágazat	124 995	9 462
Összesen:	182 895	14 316

hitelminőség-romlást szenvedett kitettség értékvesztés alakulása:

Ügyfélmin.kategória	Nyitó	Képzés	Felhasználás	Záró
1.kategória	36 238	29 290	-11 148	54 380
2.kategória	52 867	18 157	-4 586	66 438
3.kategória	38 715	27 409	-14 824	51 300
4.kategória	11 780	14 767	-5 750	20 797
5.kategória	1 664	275	0	1 939
Összesen	141 264	89 898	-36 308	194 854

hitelminőség-romlást szenvedett kitettség céltartalék alakulása:

Ügyfélmin.kategória	Nyitó	Képzés	Felhasználás	Záró
1.kategória	1	9	-10	0
2.kategória	0	0	0	0
3.kategória	0	23	0	23
4.kategória	20	0	-20	0
5.kategória	0	0	0	0
Összesen	21	32	-30	23

A 8AB táblában a nem lejárt és az újraperlongált kitettségek kivételével a késedelmes kitettségek ügyfélkategória szerinti összegei (eFt):

Nem pénzügyi vállalkozások	153 628
Háztartások	679 257
egyéni vállalkozók	71 814
lakosság	607 443
Egyéb	10
Hitelek összesen	832 895

2. az elszámolt és visszaírt értékvesztést, illetve képzett és felhasznált céltartalékot, külön feltüntetve az adott évben elszámolt, illetve képzett összeget

Válasz:

A 8C és 8D tábla értékei ügyfélkategória szerinti összegei (kigyűjtés)

Értékvesztés	Nyitó	Képzés	Visszaírás	Záró
nem pénzügyi vállalkozások	40 739	36 597	21 682	55 654
egyéni vállalkozók	23 579	11 781	10 577	24 783
lakosság	106 343	64 476	44 845	125 974
egyéb	0	4	4	0
Összesen	170 661	112 858	77 108	206 411
Céltartalék	28	299	26	301

h) a hitelminőség-romlást szenvedett és késedelmes kitettségeket - az elszámolt értékvesztésekkel, illetve képzett céltartalékokkal csökkentve - földrajzi - legalább országokénti - megoszlás szerinti bontásban.

Válasz:

Nincs határon átnyúló tevékenység.

(2) Azon kitettségekkel kapcsolatosan, amelyek esetében hitelminőség-romlás következett be, az elszámolt értékvesztésre és a képzett céltartalékra vonatkozó nyilvánosságra hozatalt a következő megbontás szerint kell teljesíteni:

- a) nyitó egyenlegek,
- b) az adott időszak alatt elszámolt értékvesztés, illetve képzett céltartalék,
- c) az adott időszak alatt visszaírt értékvesztés, illetve felszabadított vagy felhasznált céltartalék, elkülönítetten feltüntetve az eredménykimutatást érintő tételeket,
- d) az adott időszak alatt a kitettségekből eredő becsült várható veszteségekre elszámolt, visszaírt értékvesztést, illetve képzett, felszabadított céltartalékot, ideértve a devizaárfolyam-eltérésekből, átalakulásból, leányvállalatok egyesüléséből, megszűnéséből és a tartalékok közötti átcsoportosításból eredőket is, és
- e) a záró egyenlegek.

Válasz:

Értékvesztés	Nyitó	Képzés	Visszaírás	Záró
nem pénzügyi vállalkozások	40 739	36 597	21 682	55 654
egyéni vállalkozók	23 579	11 781	10 577	24 783
lakosság	106 343	64 476	44 845	125 974
egyéb	0	4	4	0
Összesen	170 661	112 858	77 108	206 411
Céltartalék	28	299	26	301

Sztenderd módszer

8. § A kockázattal súlyozott kitettség értéket sztenderd módszerrel számító hitelintézetnek a kitettségi osztályaira vonatkozóan nyilvánosságra kell hoznia

- a) a kockázati súlyok meghatározásakor az általa alkalmazott elismert külső hitelminősítő szervezet vagy exporthitel-ügynökség nevét,
- b) a kockázattal súlyozott kitettség értéke meghatározásakor a kitettségi osztályra alkalmazott elismert külső hitelminősítő szervezet vagy exporthitel-ügynökség hitelminősítését,
- c) a kibocsátóra és a kibocsátott értékpapírra vonatkozó hitelminősítés nem kereskedési könyvi tételekre való alkalmazásának bemutatását, valamint
- d) a kitettség értékeket, valamint az egyes hitelminősítési besorolásokhoz tartozó hitelezéskockázat-mérséklési módszerek alkalmazása utáni és a szavatoló tőkéből levont kitettség értékeket.

Válasz:

A takarékszövetkezetek a PSZÁF által elfogadott hitelminősítő szervezeteket fogadták el.

A fedezetek, jogi biztosítékok elismerhetősége tekintetében a Takarékszövetkezet

- a hitelezési kockázat tőkekövetelményét a *sztenderd módszer szerint*, valamint

- a hitelezéskockázat-mérséklés hatásának számítását a *pénzügyi biztosítékok egyszerű módszere szerint* számítja.

A Takarékszövetkezet a hitelezéskockázat-mérséklési eljárásának alkalmazása során a fedezeteket a Hkr-ben foglaltak szerint kezeli elismert hitelkockázati fedezetként:

A fedezetek preferencia sorrendjének tekintetében elsődleges prioritása a szabályozói tőkekövetelmény számítás szempontjából figyelembe vehető biztosítékoknak van, melyek a következők:

- Pénzügyi biztosítékok
- Garancia és készfizető kezesség

- Ingtalan biztosíték: az ingatlant terhelő dologi biztosíték (különösen az ingatlanon alapított zálogjog, beleértve a keretbiztosítéki jelzálogjogot és az önálló zálogjogot)

A Takarékszövetkezet biztosítja a hitelezésikockázat-mérséklésre alkalmazott eljárási rendjeinek, szabályzatainak, az általa foganatosított intézkedéseknek és a döntések eredményeként a hitelkockázati védelemnek az irányadó joghatóság előtti érvényességét és érvényesíthetőségét.

A Takarékszövetkezet megteszi a megfelelő lépéseket a hitelkockázati fedezetre vonatkozó szabályozás hatékony alkalmazása és a kapcsolódó kockázat kezelése érdekében.

A Takarékszövetkezet előre rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezet tárgyaként olyan vagyontárgya(ka)t ismer el, amelyik likvid és értékálló.

A Takarékszövetkezet előre rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetként olyan hitelezésikockázat-mérséklési eljárást ismer el, amelynek alapján jogosult a fedezetül szolgáló vagyontárgy ésszerű időn belüli - bírósági végrehajtás keretében vagy bíróságon kívül történő - értékesítése vagy megtartása alapján a biztosított követelés kielégítésére az ügyfél - vagy ahol a fedezet harmadik személy birtokában van, e harmadik személy – nem teljesítése, fizetéseképtelensége esetén, vagy egyéb, a felek megállapodása szerinti, a kielégítési jog megnyíltát eredményező hitelesemény beálltakor. A fedezetként elfogadott eszköz értéke és az ügyfél hitelminősége közötti korreláció nem lehet jelentős.

A Takarékszövetkezet előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetként olyan hitelezésikockázat-mérséklési eljárást ismer el, amelynek nyújtója megbízható és a hitelkockázati fedezetre vonatkozó megállapodás az irányadó joghatóság előtt érvényes és érvényesíthető, valamint eleget tesz a Hkr-ben rögzített feltételeknek.

Hitelezési kockázat-mérséklés

12. § (1) Elismerhető hitelkockázati fedezetet alkalmazó hitelintézetnek nyilvánosságra kell hoznia

a) a mérlegen belüli és kívüli nettósításra alkalmazott szabályzatok főbb elveit és pontjait, valamint azt, hogy ezen fedezetet milyen mértékig veszi igénybe,

Válasz:

A tőkekövetelmény mérséklésénél a Tagintézmény nem számol a nettósításból adódó hatásokkal.

b) a biztosítékok értékelésére és kezelésére szolgáló szabályzatok főbb elveit és pontjait,

Válasz:

A Takarékszövetkezet kockázatvállalási ügyletet kizárólag fedezet kikötése mellett vállal.

A fedezetre vonatkozó szerződéses feltételeket írásba kell foglalni, ami az alábbiakat tartalmazza:

- az alapkötelezettség megnevezése,
- a felek megnevezését, adatait,
- a biztosíték, fedezet tárgyát,
- a felek jogait és kötelezettségeit,
- a fedezetre vonatkozó biztosítási kötelezettséget és a biztosítási díj engedményezésére vonatkozó rendelkezést, valamint az adósnak azon kötelezettségét, hogy a vagyonbiztosítási szerződést csak akkor jogosult felmondani, ha a Takarékszövetkezettel szembeni mindennemű tőke és járulékos tartozása megszűnt.

A hitel-előterjesztés és hiteldöntés során a Takarékszövetkezet elsődlegesen az adott ügyletből való megtérülés kockázatát vizsgálja és méri fel, ugyanakkor elengedhetetlen, hogy

az adott ügylet mögött álló biztosítékok minden esetben fedezetet nyújtsanak a tőkekövetelésre valamint a járulékos költségekre.

A kockázatvállalási döntés során a Takarékszövetkezetnek meg kell győződnie a szükséges fedezetek és biztosítékok meglétéről, jelenlegi és várható jövőbeni értékéről, terhelhetőségéről és hozzáférhetőségéről, valamint a kockázatvállalás időtartama alatt figyelemmel kíséri az ezekben bekövetkezett esetleges negatív és pozitív változásokat.

A fedezet meghatározásakor a Takarékszövetkezet az ügylet jellegét, az ügyfél és partnerminősítést valamint a fedezetek értékállandóságát veszi figyelembe.

A Takarékszövetkezet fedezetként nem fogadhatja el

- az általa kibocsátott tagsági jogokat megtestesítő értékpapírt és részjegyet,
- a hitelintézeti csoporthoz, pénzügyi holdinghoz, illetve vegyes tevékenységű csoporthoz tartozó másik vállalkozás által kibocsátott, tagsági jogokat megtestesítő értékpapírt,
- a Takarékszövetkezet, vagy a hitelintézeti csoporthoz, pénzügyi holdinghoz, vegyes tevékenységű csoporthoz tartozó másik vállalkozás a Gazdasági társaságokról szóló törvényben meghatározott közvetlen irányítását biztosító befolyása alatt álló részvénytársaság részvényét,
- olyan gazdasági társaság üzletrészét vagy részvényét, amely az adósban befolyásoló részesedéssel rendelkezik, illetve amelyekben az adósnak befolyásoló részesedése van.

A fedezettség optimalizálása, azaz a fedezetek megosztása érdekében a Takarékszövetkezet által kockázatosnak minősített konstrukciók (pl. nagykockázatnak minősülő kihelyezés) esetében az adott ügylethez többféle biztosíték együttes alkalmazását kötheti ki.

(Többféle biztosíték kikötése esetén a szerződésben rögzíti, hogy nem teljesítés illetve nem szerződésszerű teljesítés esetén jogosult kiválasztani a biztosíték(ok)/ felhasználásának sorrendjét).

Magánszemély és kisvállalkozó esetén lehetőség szerint az ügyfél vagy közeli hozzátartozója magánvagyonának egy része is bevonható a fedezetek körébe.

A Takarékszövetkezet a **10 MFT**-os összeghatár feletti lakossági és vállalkozói hitelek esetén – a kockázatvállalási szerződés előírásaival összhangban - a biztosítéki szerződést a hitelszerződéssel együtt közokirat formájában köti meg.

Azon dologi biztosítékokra vonatkozó szerződések, amelyeknek jogszabályon alapuló érvényességi kelléke a közjegyzői okiratba foglalás (pl.: ingó jelzálogjog, vagyont terhelő zálogjog) kizárólag ebben a formában köthetők meg érvényesen.

A közokiratba foglalt szerződés alapján az ügyfél nem teljesítése, illetve nem szerződésszerű teljesítése miatt lejárttá tett követelését a Takarékszövetkezet a biztosítékokból közvetlenül – végrehajtási eljárásban: bírósági végrehajtási záradékkal – elégítheti ki. (1994. évi LIII. végrehajtási tv) Ennek feltétele, hogy a közokirat tartalmazza:

- a szolgáltatásra és ellenszolgáltatásra irányuló kötelezettségvállalást, vagy egyoldalú kötelezettségvállalást (pl.: tartozáselismerő nyilatkozat),
- a jogosult és kötelezett nevét,
- a kötelezettség tárgyát, mennyiségét, értékét és jogcímét,
- a teljesítés módját és határidejét.

Kiemelt figyelmet kell fordítani a felszámolási eljárásra vonatkozó előírásokra, nevezetesen arra, hogy a zálogjoggal, óvadékkal biztosított követelés csak abban az esetben érvényesíthető, ha a biztosítéki szerződést a felszámolási eljárás megindítása előtt 12 hónappal kötötték, s jegyeztették be az ingatlan-nyilvántartásba, illetve a Magyar Országos Közjegyzői Kamaránál vezetett nyilvántartásba.

Ha a zálogjog a felszámolás kezdő időpontja előtt keletkezett, a felszámoló a zálogtárgy értékesítése során befolyt vételárból kizárólag a zálogtárgy megőrzésének – ideértve állaga megóvásának –, értékesítésének költségeit, valamint a külön jogszabályban meghatározott felszámolói díjat vonhatja le, és a fennmaradó összeget – a zálogtárgy értékesítését követően haladéktalanul – az értékesített zálogtárgyat terhelő zálogjoggal biztosított követelések kielégítésére köteles fordítani - több jogosult esetén a Ptk. 256. § (1) bekezdésében meghatározott kielégítési sorrend figyelembevételével.

Vagyont terhelő zálogjog (Ptk. 266. §) esetében – a fenti bekezdéstől eltérően – a felszámoló a zálogtárgy értékesítése során befolyt és az értékesítés költségeivel csökkentett vételár 50 %-át kizárólag az értékesített zálogtárgyat terhelő zálogjoggal biztosított követelések kielégítésére fordíthatja a biztosított követelés erejéig - több jogosult esetén a Ptk. 256. § (1) bekezdésében meghatározott kielégítési sorrend figyelembevételével -, ha a zálogjog a felszámolás kezdő időpontja előtt keletkezett.

A fedezetek biztosítása érdekében a hitelkérőtől nyilatkozatot kell bekérni arra vonatkozóan, hogy bírósági végrehajtás, illetve felszámolási eljárás nem folyik ellene.

A fedezet meghatározásakor minden esetben figyelembe kell venni az ügylet jellegét, az ügyfél személyét (ügyfél-, illetve partnerminősítés) és a fedezetek értékállóságának biztosítását.

A Takarékszövetkezetnek az ingatlanfejlesztéshez kapcsolódó kockázatvállalásai esetében a biztosíték kikötése során a jövőbeni várható hozam vagy a jövőben megváltozó érték nem vehető figyelembe. A *jövőbeni várható hozam* lehet pl. a lakásépítési célú hitelek esetén a vevők jövőbeni befizetései, a *jövőben megváltozó érték* pl. a megvalósítandó építmény értéke, vagy a kereskedelmi egységeknél a bérleti szerződésből származó bevételek, melyek a fentiek szerint **nem fogadhatóak el értékkel bíró biztosítéknak**. A kockázatvállalás létrejöttkor ezeknek a biztosítékoknak a korrigált hitelfedezeti értéke “0”, ugyanakkor a már meglévő, beépítendő telek és az első folyósítás előtt önerőként beépítendő rész aktuális (piaci) értéke jelen szabályzatban foglalt feltételekkel figyelembe vehető.

Az értékhelyesbítés összegéből a biztosíték értékelésénél legfeljebb 70 %-ot lehet beszámítani, amennyiben az értékhelyesbített értéknél alacsonyabb értéket mutató fél évnél nem régebbi ingatlanértékelés nem áll a hitelintézet rendelkezésére.

A jelzálogterhelésnél figyelembe kell venni a bejegyzés ranghelyét, az előző ranghelyeken szereplő bejegyzéseknek az ingatlan könyv szerinti nettó értékéhez vagy a vagyonértékelő által meghatározott értékéhez (ha ez utóbbi az alacsonyabb) viszonyított hányadát. Az ingatlan könyv szerinti értékének, illetve a vagyonértékelő által meghatározott értékének (ha ez utóbbi az alacsonyabb) hetven százalékát meghaladó jelzálog bejegyzés esetén a hetven százalék feletti értékből való várható megtérülést a fedezet elfogadása során nem lehet figyelembe venni.

A vállalt kockázat minősítésekor a Takarékszövetkezet nem veszi figyelembe azt a biztosítékot

- amely esetében a biztosíték érvényesítését megkísérelte, de azt 24 hónapon belül realizálni nem tudta,
- amelyet az ügyfél vagy harmadik személy már más jogügylet biztosítékeként adott, ide nem értve az ingatlanra vonatkozó jelzálogjoggal terhelt zálogtárgyat,
- amely az ingatlanra vonatkozó jelzálogjog esetén a jelzálog bejegyzés sorrendjét figyelembe véve a megelőző jelzálog bejegyzések összegével együtt meghaladja a biztosíték – ügyfél számviteli nyilvántartásában szereplő - könyv szerinti értékének vagy a vagyonértékelő által megállapított értékének (ha ez utóbbi az alacsonyabb) hetven százalékát.
- Ingatlanfejlesztéshez kapcsolódó ügyleteknél a fedezet jövőbeni várható hozama vagy jövőben megváltozó értéke nem vehető figyelembe.

A Takarékszövetkezet a szavatoló tőkéjének 5%-át meghaladó értékű vagyontárgyat kockázatsökkentő tételként (fedezetként) csak abban az esetben vehet figyelembe, ha annak értékét külön jogszabályban erre feljogosított szakértő írásos formában igazolta. Ez alól kivételt képez a készpénz, a tőzsdén forgalmazott értékpapír és áru, valamint az a közraktárjegy, amely mögött álló áru a tőzsdei kereskedésben részt vesz.

A fedezet értékelését végző személy a kockázatvállalásról szóló döntésben nem vehet részt.

Írásbeli dokumentálás, közokiratba foglalás

A Hpt. 77. §-a értelmében hitelintézet kockázatvállalással járó ügyletet kizárólag írásban köthet. A szóban kötött pénz- és tőkepiaci műveleteknél az ügyletkötést írásban vissza kell igazolni. Ebből következően az alapügylet mellett a jogi biztosítékokra vonatkozóan is kötelező az írásbeliség [a Hpt. 78. § (1) bekezdése].

A Takarékszövetkezetnél a hitelbírálatot megelőzően kell beszerezni a fedezetekre vonatkozó okiratokat. Ha ez a hitelbírálatot megelőzően nem lehetséges, akkor legkésőbb a kockázatvállalási szerződés megkötését megelőzően kell azokat megvizsgálni. Ennek betartásáért a konkrét ügylet mindenkor előterjesztője a felelős.

A szerződéseket minden esetben a meghozott döntési határozatnak megfelelő tartalommal, és lehetőség szerint a standard szerződésminták alapján kell megkötni.

A döntéshozóknak kifejezetten rendelkezniük kell a közokiratba foglalásról.

Amennyiben nem rendelkeznek arról, úgy a közokiratba foglalás kötelezettsége minden olyan kockázatvállalást jelentő ügyletre és a hozzá kapcsolódó - fő (önálló) biztosítékokat képező - mellékkötelezettséget tartalmazó szerződésre fennáll, amelyben az adott ügyféllel szembeni összes Takarékszövetkezeti kockázatvállalás mértéke eléri, vagy meghaladja a **10 MFt**-ot. Kivételt képeznek ez alól - összeghatártól függetlenül - a Lombard (betétfedezetű) típusú hitelek (vállalkozói- és lakossági ügyfelek részére egyaránt).. Azon dologi biztosítékok esetében, amelyek érvényességét a törvényi előírások közjegyzői okirathoz kötik (ingóságokra vonatkozó jelzálogjog, vagyont terhelő zálogjog), nem lehet eltekinteni a biztosítéki szerződés közokiratba foglalásától.

A végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény értelmében közokiratba foglalt szerződés esetén az ügyfél nem teljesítése, illetve nem szerződésszerű teljesítése esetén a Takarékszövetkezet közvetlenül tudja kielégíteni követelését.

A közokiratba foglalás szempontjából a Takarékszövetkezeti kockázatvállalás mértéke az irányadó. A közokiratba foglalandó összeg meghatározásánál figyelmen kívül hagyandó a kockázatvállalásnak az a része, amely mögött olyan biztosíték áll, melyből a lefedett összeg megtérülése egyértelműen biztosítható (Hpt. 80. § (1) bekezdés a) – i) pontjai).

A fedezettség számításánál figyelembe vett fő /önálló/ biztosítékok közül nem kell közokiratba foglalni az árbevétel-engedményezést, a bankgaranciát és a garanciaalapok (Hitelgarancia Zrt., Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány) készfizető kezességét, a váltókeretet, valamint az óvadékot. A készfizető kezességet egyéb esetekben azonban közokiratba kell foglalni kivéve, ha mögötte más, a közvetlen végrehajtás lehetőségét nyújtó fő (önálló) biztosíték van. Az opciót csak akkor kell közokiratba foglalni, ha azt az illetékes döntési szint külön előírja, illetve amennyiben a vonatkozó termékszabályzat így rendelkezik.

A Hitelgarancia Zrt. és az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezességvállalása nem tekinthető önálló biztosítéknak. Mivel a két szervezet készfizető kezességvállalása visszterhes, ami a Takarékszövetkezet számára fedezeti kockázatot hordoz, az igénybe vett (beváltott) kezességvállalás összegét - a hitelügylet mögé állított fedezetek behajtásából keletkező bevételből - arányosan vissza kell téríteni a részükre.

A fenti intézmények garancia vállalásával érintett ügyleteknél, a garantált rész mögé is valós dologi biztosítékot szükséges megkövetelni az adóstól.

c) az elismert biztosítékok fő típusait,

Válasz: A Hitelezési kockázat minimális szabályozási tőkekövetelménye megállapításának szabályairól szóló szabályzat szerint az alábbiak:

1) a biztosítékok közül a pénzügyi biztosítékok

2) a nem hitelnyújtó hitelintézetnél óvadékként vagy letétként elhelyezett készpénzt vagy betétet,

3) az életbiztosítási kötvényt vagy szerződést, ha a hitelnyújtó hitelintézet javára az életbiztosítási kötvényből vagy szerződésből eredő követelésre zálogjogot alapítottak, valamint

4) a nem a hitelnyújtó hitelintézet által kibocsátott értékpapírt, ha azt a kibocsátó kérésre visszavásárolja

5) garancia és készfizető kezesség

d) a garanciát nyújtókat és kezességet vállalókat és azok hitelminősítési kategóriáját a Hkr. 108. § (1) bekezdése szerinti bontásban, valamint a hitelderivatíva partnerek hitelminősítési kategóriáit,

Csoportosítás (a HKR szerint)	Minősítés kategória					
	1 (AAA - AA-)	2 (A+- A-)	3 (BBB+ - BBB-)	4 (BB+- BB-)	5 (B+ - B-)	6 (CCC+ -CCC-)
a) központi kormány és központi bank,			1			
b) regionális kormány és helyi önkormányzat,						
c) multilaterális fejlesztési bank,						
d) Európai Közösség, Nemzetközi Valutaalap, Nemzetközi Fizetések Bankja						
e) HKR 6. § (2)-(3) bekezdésben meghatározottnak megfelelő közszektorbeli intézmény,						
f) hitelintézet és befektetési vállalkozás, (pl: MTB Zrt.)			1			
g) vállalkozás, ideértve a hitelintézet és a befektetési vállalkozás anyavállalatát, leányvállalatát és Szmt. szerinti kapcsolt vállalkozását, ha						
1. az elismert külső hitelminősítő szervezet általi minősítéssel és legalább 2.						

hitelminősítési besorolással rendelkezik,						
h) hitelintézettel egyenértékű prudenciális szabályozásnak megfelelő pénzügyi vállalkozás						

Megjegyzés: ez a besorolás (a zárójelen belüli jelzések pl AAA) az S&P minősítést fedí le, további információ a megfeleltetésről a Felügyelet web oldalán található (http://www.pszaf.hu/data/cms796220/kozl_cebs_hitelminosito.pdf). Az egyes cellákba a megfelelő ügyfél számot kell beírni, akiknek van külső hitelminősítése.

- e) a hitelezésikockázat-mérséklés során felmerülő piaci- vagy hitelezésikockázati koncentrációkkal kapcsolatos információkat, és
f) az olyan kitétségek - mérlegen belüli és kívüli nettósítás utáni - értékét, amelyek esetében készfizető kezességet, garanciát vagy hitelderivatívát vettek figyelembe.

Válasz:

A tőkemegfelelés számítása során a szövetkezetnél figyelembe vett készfizető kezesség és garancia. (Hitelgarancia Zrt., AGHVA Zrt.)

eFt

Állami készfizető kezességvállalással fedezett követelések

Kölcsön sz.	Követelés	Garantált össz.	Állami rész
Összesen:	500	300	300

Egyéb garancia-alap /AVHGA/ által fedezett követelések

Kölcsön sz.	Követelés	Garantált össz.	Állami rész	AVHGA rész
Összesen:	155 781	124 625	87 237	37 387

Hitelgarancia alap által fedezett követelések

Kölcsön sz.	Követelés	Garantált össz.	Állami rész	HG rész
Összesen:	279 276	223 421	156 394	67 026

(2) A kockázattal súlyozott kitétség értéket sztenderd módszerrel számító hitelintézetnek, valamint azon hitelintézetnek, amely nem alkalmaz saját nemteljesítéskori veszteségráta, illetőleg hitelegyenértékesítési becslést, az egyes kitétségi osztályaira vonatkozóan nyilvánosságra kell hoznia az elismert pénzügyi biztosítékok és más elismert hitelkockázati fedezetek által - a volatilitási korrekciós tényező, valamint a mérlegen belüli nettósítás figyelembevételével számított - fedezett, teljes kitétség értéket.

Válasz: a Hitelezési kockázat minimális szabályozási tőkekövetelménye megállapításának szabályairól szóló szabályzat szerint a kitétségi osztályok az alábbi táblázatban láthatóak.

Kitettségi osztály	Fedezett, összes kitettség (ezer Ft.)
Központi kormánnyal vagy központi bankkal szembeni kitettség	1 805 323
Regionális kormánnyal vagy helyi önkormányzattal szembeni kitettség	14 025
Közszektorbeli intézménnyel szembeni kitettség	51 644
Multilaterális fejlesztési bankkal szembeni kitettség	0
Nemzetközi szervezettel szembeni kitettség	0
Hitelintézettel és befektetési vállalkozással szembeni kitettség	1 020 394
Vállalkozással szembeni kitettség	776 030
Lakossággal szembeni kitettség	614 899
Ingatlannal fedezett kitettség	1 105 476
Késedelmes tétel	182 895
Fedezett kötvény formájában fennálló kitettség	0
Kollektív befektetési értékpapírban fennálló kitettség	0
Egyéb tétel	303 032
Egyéb, jogszabályon alapuló tételek a Tagintézmények vonatkozásában	NA (nincs ilyen)

Kereskedési könyv

13. § (1) Kereskedési könyvet vezető hitelintézetnek külön-külön nyilvánosságra kell hoznia a Hpt. 76. §-a (1) bekezdésének 2. és 3. pontja szerint számított, valamint a partnerkockázat miatt felmerülő tőkekövetelményét.

(2) Ha a hitelintézet a kereskedési könyvben nyilvántartott partnerkockázat, pozíciókockázat, valamint a tevékenység egészében meglévő devizaárfolyam kockázat és árukockázat tőkekövetelményét belső modell módszer alapján számítja ki, akkor nyilvánosságra kell hoznia

a) a modell alkalmazási körét, valamint

b) a kereskedési könyv vezetésére vonatkozó jogszabályi követelményeknek való megfelelés módját.

(3) A (2) bekezdés szerinti hitelintézetnek az egyes részportfóliók esetében nyilvánosságra kell hoznia

a) az alkalmazott modell jellemzőit,

b) a részportfólióra alkalmazott stressz-teszt leírását, és

c) a belső modell és modellezési folyamat következetességének és pontosságának utótesztelésére és jóváhagyására alkalmazott módszerek leírását.

Válasz:

Kereskedési könyvet a tagintézmény nem vezet.

Kereskedési könyvben nem szereplő részvények, pozíciók

14. § A kereskedési könyvben nem szereplő részvényekben levő kitettségekkel kapcsolatban a hitelintézetnek nyilvánosságra kell hoznia

a) a kereskedési szándék elhatárolásának szempontjait, beleértve a tőkenyereséget és stratégiai okokat, az alkalmazott számviteli és értékelési módszereket, valamint az értékelést befolyásoló főbb feltételezéseket,

b) a mérleg szerinti értéket, a valós értéket, valamint a tőzsdén forgalmazott eszköz esetén a valós értéknek a piaci értéktől való eltérését, ha a két érték legalább tíz százalékkal eltér egymástól,

c) a tőzsdei részvénykitettségek, magántőke-befektetések és megfelelően diverzifikált portfóliókban található nem-tőzsdei részvénykitettségek és más kitettségek típusát, jellegét és összegét,

d) az előző évben az értékpapírok értékesítéséből származó eredmény összegét, és

e) a teljes nem realizált nyereséget és veszteséget, rejtett újraértékelési nyereséget vagy veszteséget, valamint az alapvető és a járulékos szavatoló tőke elemében szereplő említett összegeket.

Válasz:

Befektetések (Ft)

Befektetés megnevezése	piaci érték	nyilvántartási érték	értékvesztés %-a	összege	minősítés
MTB részvény	8 451 373	8 451 373	0,00	0	pr.mentes
Hitelgarancia részvény	50 000	50 000	0,00	0	pr.mentes
Banküzlet részvény	100 000	100 000	0,00	0	pr.mentes
Takinvest üzletrész	500 000	500 000	0,00	0	pr.mentes
Összesen	9 101 373	9 101 373	0	0	

Nincs kereskedési szándék. Nem volt értékesítés.

15. § A hitelintézetnek nyilvánosságra kell hoznia a kereskedési könyvben nem szereplő pozíciók kamatkockázatával kapcsolatban

a) a kamatkockázat jellegét és az ezzel kapcsolatos értékelési elveket (ideértve a kölcsönök előtörlesztésével és a lejárat nélküli betétekkel kapcsolatos elveket is), valamint a kamatkockázat mérésének gyakoriságát, és

b) a bevétel, az üzleti érték vagy a kamatkockázat kezelése során a hirtelen és váratlan kamatláb-változás hatásának mérésére alkalmazott mutató alakulását, devizanem szerinti bontásban.

Válasz:

a. A kamatkockázat az eszközök és források (mérlegen belüli és mérlegen kívüli) eltérő jellemzőinek eltéréséből keletkeznek. A banki könyv kamatkockázat (nem kereskedési könyv) mérése sztenderd kamatláb változást feltételező duration gap módszer szerint történik, követve a Felügyelet megfelelő módszertani útmutatóját (PSZÁF 2/2008. számú módszertani útmutatója a hitelintézetek kamatláb kockázatának). A Tagintézmény a lejáratral rendelkező instrumentumok lejárat előtti előtörlesztését illetve a betét felmondást nem modellezi. A lejárat nélküli szerződések (pl. folyó számla betét, folyó számla hitel stb.) tartós részét (magbetétnek is nevezik) nem modellezzük.

A kamatláb kockázat mérése negyedévente történik.

b. A Tagintézmény a duration gap módszer alapján banki könyvhöz (nem kereskedési könyv) tartozó instrumentumoknak nettó jelenérték változást méri. A mérés alapján kialakította a devizanemenként a portfólió nettó jelenérték változását mutató arányt, amely az adott devizanemhez tartozó súlyozott összeg és a szavatoló tőke aránya. Ez látható az alábbi táblázatban.

Időszak / Devizanem	HUF	EUR	USD	CHF	GBP	JPY
2010. I.	7,57%			0,04%		
2010. II.	13,55%			0,01%		
2010. III.	18,56%			0,01%		
2010. IV.	14,08%			0,04%		

Működési kockázat

16. § (1) A hitelintézetnek a működési kockázat tőkekövetelményével kapcsolatban nyilvánosságra kell hoznia a tőkekövetelmény meghatározására szolgáló azon módszereket, amelyek alkalmazására jogosult, valamint a tőkekövetelmény összegét.

Válasz:

A Tagintézmény a Hpt. 76/J. § értelmében az Alapmutató módszer szerint számolja tőkekövetelményét, értéke Felügyeleti jelentés OP1,g ,vagy CAB241. Két érték ugyanaz. 44 304 eFt.

Takács László
főkönyvelő-ügyvezető